

#blijfsporten

Update 29 juli 2020

Protocol voor beheerders van
sportinfrastructuur en openbare
ruimtes

www.sport.vlaanderen/corona
www.blijfsporten.be

DE
FITNESSORGANISATIE
GEZOND EN ETHISCH SPORTEN IN DE FITNESS

SKA
SPORT + KEURINGSARTSEN

Gezond Sporten
Vlaanderen

KSF
Vlaamse Sportfederatie

isb
INSTITUUT VOOR
SPORTREKREËR EN RECREËR
SPORTREKREËR EN RECREËR

SPORT.
VLAANDEREN

Inhoud

Inleiding	3
1. Openluchtinfrastructuur.....	4
1.1. Hoe dit protocol gebruiken?.....	4
Algemeen	5
Hygiëne.....	6
Afstand houden	8
1.2. Organisatie van wedstrijden en evenementen op je outdoor sportinfrastructuur.....	8
Algemeen	8
Afstand houden tussen supporters	10
Hygiëne in functie van supporters	11
2. Indoorsportinfrastructuur	13
2.1. Hoe dit protocol gebruiken?.....	13
2.2. Een veilige infrastructuur voor sporters	14
Algemeen	14
Afstand houden	14
Hygiëne.....	18
Samenscholing vermijden	21
Technische aandachtspunten	22
2.3. Een veilige werkplek voor personeel, trainers en medewerkers/vrijwilligers	23
Algemeen	23
Afstand houden	23
Hygiëne.....	24
2.4. Elke sportinfrastructuur moet een veilige plek zijn voor supporters	25
Algemeen	25
Afstand houden tussen supporters	26
Hygiëne in functie van supporters	28
Bijlage 1: Desinfectie	29

Inleiding

Dit protocol is een aanvullend document bij de leidraad voor de heropstart van de sportsector (update 29 juli).

Alle sportwedstrijden kunnen plaatsvinden, ook bij die sporten waar de social distancing niet gegarandeerd kan worden. Er geldt geen limiet op het aantal deelnemers aan een competitiewedstrijd. Het aantal toeschouwers is indoor vastgesteld op maximum 100 personen en outdoor op maximum 200 personen.

Wij, de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector, adviseren sterk om afstand te bewaren waar dat mogelijk is, maximaal buiten te sporten en voorlopig geen publiek toe te laten bij sportactiviteiten.

Organisatoren van sportevenementen moeten zich houden aan de voorwaarden en richtlijnen in het voor hen bestemde protocol (zie hiervoor Protocol voor organisatoren van sportieve evenementen en wedstrijden). De richtlijnen en adviezen zullen hen helpen bij de voorbereiding van hun organisatie.

Kleedkamers en douches zijn toegankelijk, maar we raden sterk aan om ze gesloten te houden als ze niet per se nodig zijn. De zwembaden zijn open.

Sporten in georganiseerd verband of individueel sporten

Sporten gebeurt in georganiseerd verband in een gelimiteerde groep van maximum 50 sporters, inclusief een verplichte sportbegeleider. Dat kan zowel indoor als outdoor, maar we raden sterk aan om outdoor te sporten als dat mogelijk is. De verplichte afstandsregels gelden niet binnen de vaste sportbubbel tijdens een bepaalde sportactiviteit en tijdens deelname aan een sportwedstrijd. Toch raden we iedereen aan om afstand te houden als dat mogelijk is.

Sporten in niet-georganiseerd verband mag alleen binnen je eigen sociale bubbel, dat wil zeggen:

- je mag sporten met je huishouden en je sociale bubbel van max. 5 personen (nauw contact), kinderen onder 12 jaar niet meegeteld

- je mag ook sporten met andere personen als je de gouden 6 regels volgt (afstand houden...), dat mag max. met 10 op zowel privé als publieke plaatsen, kinderen onder 12 jaar niet meegeteld maximum 5 personen naast je gezin (kinderen onder de 12 jaar worden niet meegerekend). Weet ook dat je met maximum 10 personen mag samenkomen (kinderen onder de 12 jaar worden niet meegerekend). Dus bijvoorbeeld 2 gezinnen met telkens 2 ouders en 3 kinderen boven de 12 jaar mogen samenkomen in bijvoorbeeld een tuin of op straat om te sporten.

Omdat het onderscheid tussen sporten in niet-georganiseerd verband in groep en in georganiseerd verband in groep vaak nauwelijks is vast te stellen, zeker bij sporten in het openbaar domein, adviseren we om je bij het sporten in een niet-georganiseerde context zo veel mogelijk te houden aan de richtlijnen zoals die bepaald zijn voor sporten in groep in een georganiseerde context.

Concreet betekent dit dat je het best iemand aanduidt die optreedt als verantwoordelijke van de groep die:

- extra aandacht heeft voor het naleven van de coronarichtlijnen (bv. hygiëne, niet mengen met andere bubbels...)

- tot twee weken na de activiteit een lijst bijhoudt van wie deelnam aan de niet-georganiseerde sportactiviteit (in functie van contact tracing)

Aantal sporters per indoor sportinfrastructuur (densiteitsregels)

De afstandsregels tussen de verschillende sportbubbels moeten te allen tijde gerespecteerd worden. Overbevolking van een indoorsportinfrastructuur moeten we vermijden. Om dit voldoende te kunnen respecteren, adviseren we vanuit de klankbordgroep om erop toe te zien dat de beschikbare indoorsportinfrastructuur minstens 30m² per deelnemer kan waarborgen. Dit komt overeen met een bezetting van max. 20 personen op een klassiek basketbalterrein.

Voor bepaalde sporten waarbij er in normale omstandigheden nauwelijks of geen kans is op onderlinge interactie en lichamelijk contact is deze perimeter overdreven. Bij dergelijke activiteiten binnen een afgebakende zone voor één persoon, adviseren we om binnen de beschikbare sportoppervlakte minimaal 10m² per aanwezige sporter te waarborgen en het materiaal tussen opeenvolgende gebruikers te ontsmetten. Deze uitzondering is relevant bij sporten zoals indoorfitness met toestellen, toestelturnen of bij baantjeszwemmen.

Deze densiteitsregels zijn niet langer van toepassing op outdoor sportinfrastructuur. Deze regels worden verder onderzocht in functie van 1 september.

We raden iedereen aan om maximaal buiten te sporten..

Infrastructuur mag, maar moet niet open.

Beheerders beslissen wanneer zij op een veilige en verantwoorde manier hun infrastructuur open kunnen stellen.

De onderstaande zaken zijn aanbevelingen vanuit de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector. Het is aan de infrastructuurbeheerders om hier de juiste keuzes te maken. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan en te zorgen voor een veilig en gezond sportaanbod (zie hiervoor ook Protocol gemeenten).

De richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad moeten te allen tijde opgevolgd worden. Alle maximumaantallen van sporters en toeschouwers kunnen steeds bijgestuurd worden. Die richtlijnen primeren op wat in dit protocol beschreven wordt.

Houd er rekening mee dat lokale overheden strengere restricties kunnen opleggen.

1. Openluchtinfrastructuur

1.1. Hoe dit protocol gebruiken?

- De richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad moeten ten alle tijden opgevolgd worden. Die richtlijnen primeren op wat in dit protocol beschreven wordt.

- Dit protocol bevat richtlijnen opgesteld door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector en bekrachtigd door minister Weyts, Vlaams minister van Sport, zoals bepaald door het ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen van **29 juli 2020**. De eerste kolom geeft weer waarop de informatie van toepassing is, de tweede kolom bevat de algemene richtlijnen, de derde kolom geeft verdere duiding over hoe dit in de praktijk gebracht kan worden. Het is aan beheerders om hier de juiste keuzes te maken in functie van de eigen unieke infrastructuur. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan voor een veilig en gezond sportaanbod.
- Raadpleeg ook het [protocol voor lokale besturen](#) dat een afwegingskader bevat voor het heropenen van sportinfrastructuur op basis van 5 leidende vragen.

ALGEMEEN

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Communicatie	Zowel naar gebruikers als supporters blijft sensibilisering nodig.	Zorg voor affichering waar mogelijk. Maak hierbij gebruik van de gedragscodes zoals opgemaakt door de klankbordgroep of van een eigen vertaling hiervan naar uw specifieke context.
Beheer door clubs	Niet alleen gemeenten, maar ook clubs of privé-uitbaters moeten met de richtlijnen aan de slag.	Adviseer clubs om bij de betreffende federatie te informeren naar de juiste richtlijnen en communicatiemateriaal.
Horeca	Sinds 8 juni zijn ook horecazaken open, dus ook die van de buitensportaccommodaties. Dit kan uiteraard alleen onder de voorwaarden die bepaald werden voor herstart van horeca. Hiervoor verwijzen we naar Horeca Vlaanderen met de richtlijnen voor drinkgelegenheden .	Het is aan te raden ook bij de clubs te vragen naar een plan van aanpak op basis van de richtlijnen die werden opgemaakt, of hen minstens te wijzen op hun verplichtingen.
Contact tracing	De contactgegevens van één deelnemer per huishouden moeten worden geregistreerd bij deelname aan sportlessen. Dit kan zich beperken tot een telefoonnummer of een e-mailadres. De gegevens moeten	Dit geldt bij groepslessen, maar ook in kader van trainingen. <ul style="list-style-type: none"> • Bij clubs is het bijhouden van aanwezigheidslijsten de meest logische oplossing.

	<p>worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen en mogen enkel gebruikt worden voor de doeleinden ter bestrijding van Covid19. De gegevens moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen. Deelnemers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven. Deelnemers die dit weigeren wordt deelname aan de sportles bij aankomst geweigerd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor individuele groepslessen is een online registratie een optie, ofwel moeten deelnemers zich ter plaatse kenbaar maken, gegevens achterlaten en goedkeuring geven om de gegevens te bewaren (volgens voornoemde voorwaarden). • Voor het sporten in niet-georganiseerd verband spreek je de contactpersoon aan om een lijst te voorzien van de aanwezigen (samenstelling tot 10p).
--	---	--

HYGIËNE

<p>Toegangen</p>	<p>Neem maatregelen rond ontsmetting aan de toegangspoorten (waar van toepassing).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij infrastructuur in gemeentelijk/stedelijk beheer, lijkt het aangewezen om dat met eigen personeel op te volgen. Indien er sprake is van erfpacht, concessie ... (dus bij beheer door de club/derden) is het noodzakelijk te vragen naar afspraken met de betrokken club. Wie, wanneer, hoe ... • Zorg aan de toegang voor affichering van de algemene coronamaatregelen of voor aangepaste communicatie vanuit de eigen sportfederatie. • Waar de accommodatie niet kan afgesloten worden, is de toegang geen probleem. Zorg toch dat er voldoende sensibilisering is voor gebruikers van de terreinen.
<p>Gebruik van materiaal (speren, tennisballen, voetballen, palletjes ...)</p>	<p>Het delen van sportmateriaal is toegelaten, maar het voorzichtigheidsprincipe moet hier toegepast worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsmetten of reinigen met water en zeep voor en na een sportactiviteit is sterk aangeraden. Het is dus aan te raden aan elke sportclub te vragen hoe zij dit zien voor hun sport. • Vermoedelijk krijgen ze richtlijnen van hun federatie, maar niet elke vereniging is aangesloten bij een

		federatie, en niet alle federaties hebben richtlijnen klaar.
Verantwoordelijkheid van de sporter	Leg de verantwoordelijkheid van hygiëne ook bij de sporter zelf .	<ul style="list-style-type: none"> Geef dit signaal door aan de clubs. Een club kan materiaal voorzien, maar het is de sporter die ermee aan de slag moet om zijn materiaal en handen te ontsmetten.
Kleedkamergebruik en douchegebruik	<p>Kleedkamers zijn open sinds 1 juli.</p> <p>We adviseren om kleedkamers gesloten te houden als ze niet per se nodig zijn. Dat beperkt het kruisen van personen of vermindert mogelijke besmettingen via contactoppervlakken.</p> <p>Indien kleedkamers en douches opengaan moet je rekening houden met volgende principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Indien deze gebruikt worden door een vaste sportbubbel, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke bubbel. Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel van max. 15 personen behoren. Bepaal de maximumcapaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met 	<p>Indien gesloten, blijven volgende tips gelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sporters komen in sportkledij naar de sportinfrastructuur. Dit kan zelfs bij de start van het seizoen ook bij toernooien of matches (zeker bij aankomst). <p>Indien open voor teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2 teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per team. voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging (extra aandacht voor klinken, banken, doucheknoppen) Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging <p>Indien open voor individuele sporters:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche. Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur (binnen- en buitenkant) Aanduidingen op de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan.

	frequente schoonmaakmomenten.	
--	----------------------------------	--

AFSTAND HOUDEN

Bepalen van de maximumcapaciteit op de terreinen	Het opgelegde maximum sporters moet altijd gerespecteerd worden, dus 50 personen per groep inclusief begeleider.	Voor buiteninfrastructuur is er na 1 juli geen m ² - richtlijn meer voor wat betreft densiteitsregels. Wel raden we iedereen aan om afstand te houden als dat mogelijk is.
--	--	---

Naast deze basisprincipes voor openluchtsportinfra vind je richtlijnen rond [het openstellen voor sportpleintjes, speelterreinen en skateparken](#) (opgesteld door Bataljong en partners).

1.2. Organisatie van wedstrijden en evenementen op je outdoor sportinfrastructuur

- Sinds 29 juli is publiek toegelaten bij sportieve activiteiten (200 personen voor outdooractiviteiten). Dit hoeft geen zittend publiek te zijn. Wie na 29 juli nog een evenement wil organiseren voor meer dan 200 personen moet daarbij gebruikmaken van [het Covid Event Risk Model \(CERM\)](#). Ook voor organisatoren van kleinere sportevenementen en sportwedstrijden raden we aan om deze tool in te vullen. Dit zal je helpen bij een veiligere organisatie.
- Voor de organisatie van sportieve activiteiten werd een Protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden opgemaakt door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector. Dit gebeurde in overleg met federaties en de evenementensector. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen 'evenementen' en 'wedstrijden'. **Is er dus echt sprake van een wedstrijd of evenement in jouw infrastructuur los van de reguliere trainingen, dan verwijst je elke vereniging of organisator door naar dit protocol.** Let wel! Het is de organisator die moet in orde zijn met het protocol. Het is niet de beheerder die moet instaan voor deze hele organisatie van veiligheidsmaatregelen. De beheerder kan wel aangeven of er bepaalde aspecten zijn waar hij een rol kan in spelen, of waar de voorgestelde maatregelen niet haalbaar zijn. Lees dit deel van het protocol sowieso samen met het protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden zodat je correct geïnformeerd bent.

ALGEMEEN

CoronaGids (draaiboek) opgemaakt	Per 'evenement' / sportieve activiteit wordt er een	Zie Protocol voor sportevenementen en sportwedstrijden
----------------------------------	---	--

	<p>CoronaGids (draaiboek) opgemaakt dat de genomen en gecommuniceerde maatregelen bundelt en toelicht ter verspreiding naar betrokkenen (deelnemers, partners, medewerkers,..).</p>	<p>Zie Toolbox voor voorbeelden</p>
<p>Klassieke competitiewedstrijden met een repetitief karakter</p>	<p>Het volstaat indien er een standaard draaiboek (eventueel opgemaakt door de respectievelijke sportfederatie) ter beschikking is van een club.</p> <p>Trainingen voor groepen tot 50 personen zijn geen evenementen!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan de club om, ook voor kleinere wedstrijden, dit draaiboek te bekijken in functie van de lokale context, of om getroffen maatregelen te bespreken. • Niet enkel de beheerder, maar ook de sportpromotor of de sportclubondersteuner kan een rol opnemen om in overleg te gaan met de clubs.
<p>Communicatie</p>	<p>Communiqueer de geldende gedragsregels aan je deelnemers en toeschouwers.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Communiqueer ook vooraf al naar toeschouwers en naar deelnemers over de maatregelen voor dit event. • Zorg aan de toegang van het gebouw voor mondelinge en schriftelijke ondersteuning van de maatregelen
<p>Contact tracing</p>	<p>De contactgegevens van één deelnemer per huishouden moeten worden geregistreerd bij deelname aan sportlessen. Dit kan zich beperken tot een telefoonnummer of een e-mailadres. De gegevens moeten worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen en mogen enkel gebruikt worden voor de doeleinden ter bestrijding van Covid19. De gegevens moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen. Deelnemers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven. Deelnemers die dit weigeren wordt deelname aan de sportlessen bij aankomst geweigerd.</p>	<p>Dit geldt bij groepslessen, maar ook in kader van trainingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij clubs is het bijhouden van aanwezigheidslijsten de meest logische oplossing. • Voor individuele groepslessen is een online registratie een optie, ofwel moeten deelnemers zich ter plaatse kenbaar maken, gegevens achterlaten en goedkeuring geven om de gegevens te bewaren (volgens voornoemde voorwaarden). • Voor het sporten in niet-georganiseerd verband spreek je de contactpersoon aan om een lijst te voorzien van de aanwezigen (samenscholing tot 10p).

AFSTAND HOUDEN TUSSEN SUPPORTERS

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Scheiden van stromen	Zorg voor gescheiden stromen voor deelnemers en toeschouwers. Tracht duidelijke flows te voorzien voor toeschouwers bij de ingangen en uitgangen. Zorg waar mogelijk voor gescheiden in- en uitgangen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor duidelijke signalisatie bij de in- en uitgangen. • Markeer looprichtingen op de grond en plaats duidelijk zichtbare signalisatie over looprichtingen en flows voor publiek en toeschouwers. • Pas waar mogelijk eenrichtingsverkeer toe. • Zorg bij grote hoeveelheden toeschouwers waar mogelijk voor een opdeling in verschillende publiekszones en vermijd daarbij dat toeschouwers uit verschillende zones zich kunnen mengen. • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk.
Toeschouwers	Sinds 29 juli mogen max 200 bezoekers outdoor aanwezig zijn, We roepen op om sportactiviteiten voorlopig zonder publiek te laten plaatsvinden	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg steeds voor een uitgewerkt spreidingsplan van de beschikbare plaatsen voor het publiek volgens de geldende afstandsregels (minimum 1,5 meter afstand) en densiteitsregels (zoals bepaald via het CERM) • Bepaal een maximumcapaciteit die uiteraard minder kan zijn dan de maximum toegelaten 200 • Ongeacht eventuele nieuwe maximum aantallen, zal de toepassing van het spreidingsplan voor de toeschouwers steeds de toets van het CERM moeten doorstaan. • Zorg voor communicatie op uw website of andere beschikbare

		kanalen naar de toeschouwers toe.
	Supporterzones/tribunes worden gefaciliteerd met respect voor de geldende maatregelen en binnen de beschikbare & realistische mogelijkheden, oa. door ter beschikking stelling van beschermingsmateriaal, datacapturing en uitgetekende flows.	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan vakken maken waar aangegeven staat hoeveel personen in dat vak mogen. • Je kan staanplaatsen duidelijk markeren met spots op de grond, met voldoende afstand onderling • Voorzie flows voor bezoekers. Waar mogelijk voorzie je 'eenrichtingsverkeer'. • Probeer verplaatsingen op de tribune tijdens een match te vermijden. Geef dit ook zo aan bij het betreden van de tribune/zitplaatsen (of vooraf in de communicatie).
CoronaSafeTeam of CoronaSafe verantwoordelijke	Elke organisatie moet een CoronaSafeTeam hebben of een CoronaSafe Verantwoordelijke (bij minder dan 200 deelnemers)	<ul style="list-style-type: none"> • Maak een logboek met alle wedstrijden/evenementen die in je accommodaties zullen plaatsvinden en de respectievelijke CST of CSV. • Schrijf deze persoon ook aan met de richtlijnen die je als beheerder hebt opgemaakt en waar een organisator rekening moet mee houden.
Mondmaskers	Mondmaskers zijn voor het publiek verplicht bij indoor- en outdoorsportevenementen.	

HYGIËNE IN FUNCTIE VAN SUPPORTERS

Sanitair	De aanwezigheid van supporters vraagt om extra aandacht voor reiniging en ontsmetting van sanitair.	<ul style="list-style-type: none"> • Werk waar mogelijk met apart sanitair van deelnemers en toeschouwers. • Verhoog de intensiteit van de poetsbeurten van het sanitair.
Horeca	De aanwezigheid van supporters bij wedstrijden en evenementen heeft een impact op de horeca.	<ul style="list-style-type: none"> • Maak afspraken met de cafetaria rond het aantal bezoekers, en wat wenselijk is rond cafetariagebruik. • Bekijk of aparte in- en uitgangen van cafetaria mogelijk zijn bij smalle doorgangen. • Volg de regels zoals bepaald in de protocollen voor horeca: https://heropstarthoreca.be/

2. Indoorsportinfrastructuur

Indoorsportinfrastructuur mag open, maar we adviseren om maximaal buiten te sporten. Hetzelfde geldt voor kleedkamers en douches: als ze niet per se nodig zijn, houd ze dan gesloten. We roepen op om geen publiek toe te laten. Dit protocol bevat richtlijnen en adviezen om je te helpen bij een verantwoorde en veilige heropening van deze infrastructuur.

2.1. Hoe dit protocol gebruiken?

- De richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad moeten ten alle tijden opgevolgd worden. Die richtlijnen primeren op wat in dit protocol beschreven wordt.
- Dit protocol bevat richtlijnen opgesteld door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector en bekrachtigd door minister Weyts, Vlaams minister van Sport, zoals bepaald door het ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen van **29 juli 2020**. De eerste kolom geeft weer op wat de informatie van toepassing is, de tweede kolom bevat de algemene richtlijnen, de derde kolom geeft verdere duiding over hoe dit in de praktijk gebracht kan worden. Het is aan beheerders om hier de juiste keuzes te maken in functie van de eigen unieke infrastructuur. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan voor een veilig en gezond sportaanbod.
- Het eerste deel focust op de sporters, het tweede deel focust op de medewerkers, het derde deel op de supporters. Als algemene regel geldt dat er steeds aandacht moet zijn voor afstand houden, hygiëne en beperken van groepsvorming. Dit protocol is ook in die zin opgebouwd. We besteden ook aandacht aan enkele technische aandachtspunten.

Raadpleeg ook het [protocol voor lokale besturen](#) dat een afwegingskader bevat voor het heropenen van sportinfrastructuur op basis van 5 leidende vragen. Hier kan je ook op terugvallen als bepaalde infrastructuur werd geopend maar bij nader inzien voor de zomerperiode toch een andere aanpak nodig hebben.

2.2. Een veilige infrastructuur voor sporters

ALGEMEEN

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
mondmasker	<p>De mondmaskerplicht geldt in alle publiek toegankelijke delen van openbare ruimtes voor +12-jarigen. Verder is een mondmasker ook verplicht als je geen 1,5 meter afstand ten opzichte van anderen kan garanderen. Die mondmaskerplicht geldt voor alles wat je doet naast het sporten: als je naar de kleedkamers gaat, gewoon rondloopt voor of na het sporten of naar de cafetaria gaat .</p> <p>We adviseren je om je mondmasker altijd te dragen als je niet aan het sporten bent of aan een tafel iets consumeert.</p>	
Verantwoordelijk gedrag van de sporters en hun begeleiders	<p>Vraag sporters alert te zijn voor hun eigen gezondheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedragscode voor sporters • Gedragscode voor G-sporters • Gedragscode voor ouders • Gedragscode voor trainers	<p>De algemene maatregelen voor de bevolking in kader van Covid-19 gelden ook voor de sporters (www.info-coronavirus.be/nl/tips-om-jezelf-te-beschermen/)</p>
	<p>Sporters met ziektesymptomen zoals hoest en/of koorts komen niet sporten en kunnen de toegang tot de indoorsportinfrastructuur geweigerd worden.</p>	
Veiligheidsadvies	<p>Betrek je preventie-adviseur of dienst veiligheid van de gemeente</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doe een rondgang • Bespreek het plan met looplijnen gekoppeld aan een voorstel van tijdrooster

AFSTAND HOUDEN

Houd zoveel mogelijk rekening met de 1,5 meter-regel tussen personen en tussen verschillende gezelschappen van personen die onder hetzelfde dak wonen.

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Algemeen	Goede signalisatie moedigt aangepast gedrag van de aanwezigen aan en werkt ondersteunend	<ul style="list-style-type: none"> • Markeringen met de 1,5 meter veiligheidsafstanden op de grond maken het voor iedereen gemakkelijker om afstanden in te schatten • Signalisatie op ooghoogte kan veel duidelijk maken. • Sluit dingen visueel af (bv. niet alle wasbakken/ douches/ lockers/... in gebruik) • Hang duidelijke affiches op met de gedragsregels • ...
Doorstroming	Sporters moeten op een veilige afstand van elkaar kunnen rondlopen in je accommodatie. Maak een denkoefening voor de inkomhal, gangen, toegangen, ...	<ul style="list-style-type: none"> • Pas waar het kan éénrichtingsverkeer toe • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk. Rechts lopen op trappen en in gangen? • Nooddeuren die geen branddeuren zijn, kunnen open gezet worden om zo aparte in- en uitgangen te creëren. • Kan je de stroom aankomende en vertrekkende bezoekers scheiden? • Verwijder stoelen, banken, ... om rusttijden binnen te vermijden • Duidelijke signalisatie van de looprichtingen en wachtplaatsen • Verzoek de bezoekers om de accommodatie onmiddellijk te verlaten.

<p>Onthaal</p>	<p>De inkomhal kan geen verzamelplaats zijn voor sporters en niet-sporters.</p> <p>Mensen die vragen hebben of komen inschrijven voor activiteiten, moeten afstand houden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sporters en niet-sporters verzamelen niet in de inkomhal. Maak afspraken of ze buiten wachten en opgehaald worden door begeleiders, of echt stipt naar de training komen zodat wachttijden te vermijden zijn. • Ouders/begeleiders halen bij voorkeur buiten op, en komen zo weinig/kort mogelijk binnen in de sporthal of inkomhal • Vraag aan sporters om onmiddellijk na de training de sportinfrastructuur te verlaten. • Bij loket of open balie: buiten gearceerde kaders blijven (vb. 1,5 m afstand gewaarborgd via arcering op de vloer) • Communicatie uithangen
<p>Capaciteit bepalen sportzalen</p>	<p>30m² per sporter moet minimaal gewaarborgd worden op basis van de beschikbare sportoppervlakte. Dit is de algemene richtlijn (gebaseerd op de sportzaal, niet op de randaccommodatie). Let op! In veel omstandigheden is dit meer dan normaal aanwezig in de sporthal.</p> <p>Voor bepaalde sporten waarbij er in normale omstandigheden nauwelijks of geen kans is op onderlinge interactie en lichamelijk contact, is deze perimeter overdreven. Bij dergelijke activiteiten binnen een afgebakende zone voor één persoon, adviseren we om binnen de beschikbare sportoppervlakte minimaal 10m² per aanwezige sporter te waarborgen en het materiaal tussen opeenvolgende gebruikers te ontsmetten. Een typisch voorbeeld hiervan is een fitness met vaste toestellen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bekijk met de clubs welke teams zij wensen te laten trainen, en wat de grootte is van de groepen. • Pas uw capaciteit aan aan deze densiteitsregels en communiceer deze maximumcapaciteit duidelijk bij de in- en uitgang van de specifieke infrastructuur.
<p>Kleedkamergebruik en douches</p>	<p>Kleedkamers en douches mogen opnieuw open vanaf 1 juli. We adviseren om kleedkamers gesloten te houden als ze niet per se nodig zijn.</p>	<p>Indien kleedkamers en douches gesloten blijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporters komen in sportkledij naar de indoor sportinfrastructuur.

	<p>Dit beperkt het kruisen van personen of vermindert de risico's.</p> <p>Indien kleedkamers en douches opengaan moet je rekening houden met volgende principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien deze gebruikt worden door een vaste sportbubbel, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke bubbel. • Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel van max. 15 personen behoren. Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eventueel (voldoende) ruimte voorzien om te wisselen van schoenen (outdoor/indoor) • Stimuleer clubs om te werken met rugzakjes per kind voor overkledij. <p>Indien open voor teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per team. • voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging (extra aandacht voor klinken, banken, doucheknoppen) • Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging <p>Indien open voor individuele sporters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche. • Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur(binnen- en buitenkant) /bij de ingang • Aanduidingen op de zitbanken of de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan. • Zorg voor een reinigingsschema dat voorziet in frequente reinigingen van de kleedkamers en douches met water en zeep of desinfectie. • Communiceer duidelijk over dit reinigingsschema naar gebruikers toe.
Toiletgebruik	Aandacht voor afstand aan de wastafels en piscines	<ul style="list-style-type: none"> • Neem niet alle piscines in gebruik. • Duid via signalisatie aan dat men afstand moet houden aan de wasbakken. • Duid aan waar mensen kunnen wachten, beperk het aantal mensen in de toiletruimte.
Vergaderzalen	Maximumcapaciteit bepalen	<ul style="list-style-type: none"> • Gesloten laten voor externen • Voor intern gebruik: stoelen wegnemen • Communicatie aanbrengen

EHBO	EHBO moet ter beschikking zijn bij elke sportactiviteit	<ul style="list-style-type: none"> • Stel een EHBO-koffer ter beschikking in de sportzaal • Indien EHBO in EHBO-lokaal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Laat enkel de gekwetste naar binnen (in de mate van het mogelijke) ○ Draag als verzorgende een mondmasker. ○ Voorzie een mondmasker voor de gekwetste.
Berging materiaal	Vooral bij gebruik door meerdere groepen of bij wissel van twee groepen	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor voldoende tijd tussen twee verschillende groepen en clubs indien ander materiaal nodig is voor de training
Toeschouwers	Sinds 29 juli mogen max 100 toeschouwers aanwezig zijn. Wij adviseren echter om voorlopig geen publiek toe te laten.	<ul style="list-style-type: none"> • Baken de tribune af. • Zorg voor communicatie. • Zie onder 2.4 voor verdere richtlijnen
Lift	De lift wordt bij voorkeur niet gebruikt, indien noodzakelijk door maximaal één persoon	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor communicatie
Parking	De parking is open voor auto's en fietsers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg vooral aan de ingang voor een scheiding van stromen. Zie ook doorstroming.
Fietsenstalling	Fietsenparkings zijn meestal dichter dan 1,5 m op elkaar	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor signalisatie om afstand te houden
Wissel van groepen	Groepen mogen niet gemengd worden op de locatie	<ul style="list-style-type: none"> • Dit kan door bijvoorbeeld te werken met variabele timeslots, waarbij groepen op verschillende tijden wisselen. Zorg daarbij ook voor voldoende wisseltijd zodat de toevoer en afvoer van kinderen zo gedoseerd mogelijk kan verlopen.

HYGIËNE

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Algemeen	Een virus heeft altijd een mens of dier nodig om 'in leven te blijven' en zich te kunnen delen. De kans dat je besmet wordt door het aanraken van materialen of oppervlak is klein, maar niet helemaal uitgesloten. Het is daarom belangrijk om je handen regelmatig te wassen met water en	

	<p>zeep of te desinfecteren met alcoholgel als er geen water beschikbaar is. Let erop dat je je gezicht zo weinig mogelijk aanraakt met je handen.</p> <p><i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i></p>	
Reiniging en desinfectie	<p>Reinigings- en desinfectie intensiveren, maar wel met aandacht en haalbaarheid voor de lange termijn.</p> <p>Voorzie extra reinigingsmomenten in je poetschema. Afhankelijk van de gebruiksfrequentie kan het nodig zijn om vaker te reinigen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extra aandacht aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels ... • Voorwerpen die niet goed gereinigd kunnen worden, kan men indien mogelijk best verwijderen. • Laat deuren zo veel mogelijk openstaan. Let op met brandveiligheid.
Onthaal	<p>Besmetting in de accommodatie beperken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Signalisatie aan gebouwen (ingang verboden voor mensen die ziektesymptomen hebben) • Hygiëncorner voorzien aan alle ingangen van de verschillende sporthallen met handgel, papieren zakdoekjes • Zorg dat vuilnisbakken niet kunnen gebruikt worden, open deksel hebben of enkel met de voet kunnen geopend worden
Kleedkamers en douches	<p>Deze mogen opnieuw open zijn sinds 1 juli, maar we adviseren om kleedkamers gesloten te houden als ze niet per se nodig zijn.,</p> <p>Deze hygiënemaatregelen zijn aanvullende op het eerdere luik rond kleedkamers en douches (zie afstand houden).</p> <p>In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie in poetschema extra aandacht voor reinigen of ontsmetten van deurklinken, banken en doucheknoppen/kranen. • Voor de kleedkamervloer volstaat het om goed te reinigen (meermaals per dag indien veelvuldig gebruikt). De vloer moet niet telkens gedesinfecteerd worden. • Hou in je poetschema rekening met het onderscheid in gebruik door sporters in georganiseerd verband en individuele sporters. • Elke keer ontsmetten is niet nodig, maar sommige bezoekers zullen zich hier veiliger bij voelen. Om hier aan tegemoet te komen kan je

		ontsmettende spray en papieren wegwerpdoekjes voorzien zodat bezoekers die dat wensen bij aankomst zelf kunnen ontsmetten (dus als aanvulling op de regelmatige reiniging).
Vergaderzalen	Enkel voor intern gebruik	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie ontsmettingsgel en doekjes in vergaderzaal • Poets high touch oppervlakten na gebruik (tafel, klinken, ...).
Sportmateriaal	Materiaal kan doorgegeven worden of door verschillende personen opgesteld.	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan de club om in hun coronaplan hierrond een actie te voorzien rond het ontsmetten van los materiaal na/voor gebruik. • Maak afspraken rond het opstellen van materiaal. • Neem deze zaken op in een coronadraaiboek en laat ook de clubs hierrond een engagement ondertekenen.
	Sinds 1 juli zijn wedstrijden toegelaten. De organisator van deze wedstrijden krijgen ook hier meer verantwoordelijkheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijk sportmateriaal (ballen, doelen,...) wordt steeds na elke opwarming, oefenpartij of wedstrijd gereinigd of ontsmet. • Persoonlijke benodigdheden (Bidons, handdoeken,...) worden gemarkeerd en strikt persoonlijk gehouden.
Sportzaal	Sporters moeten enkel voor hun sportmoment in de zaal zijn en beperkt in aanraking komen met alles.	<ul style="list-style-type: none"> • Verwijder banken en stoelen. • Elke speler eigen waterdrinkbus, geen grote waterflessen toestaan.
Lockers	In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsmettende handgel voorzien bij de lockers • Lockers niet laten gebruiken? Dit hangt natuurlijk heel sterk af van de lokale context
EHBO	Agentschap Zorg en Gezondheid: Als voorzorgsreiniging is het reinigen van een EHBO-lokaal vergelijkbaar met lokalen die regelmatig gebruikt worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Wel kan er best een procedure/werkplan opgesteld worden ingeval van melding van een bevestigde of vermoedelijk COVID-19 besmetting van een bader/bezoeker.

	Agentschap Zorg en Gezondheid: Als in het EHBO-lokaal (of andere ruimte) een persoon met een bevestigde of vermoedelijke COVID-19-besmetting aanwezig was, is het omwille van de 'mogelijke' overleving van het virus gedurende enkele dagen in het milieu, aanbevolen om bereikbare oppervlakken in deze locaties grondig te reinigen én te desinfecteren.	<ul style="list-style-type: none"> In de procedure moet er aandacht besteed worden aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels,...
Drankautomaten	Extra aandacht voor hygiëne gezien deze zijn gemaakt om te gebruiken door meerdere personen	<ul style="list-style-type: none"> Voorzie het nodige materiaal om veilig te kunnen gebruiken en voorzie communicatie (wattenstaafjes voor intikken code, ontsmettingsgel, doekjes)
Waterfonteintjes	Extra aandacht voor hygiëne is noodzakelijk, ook sterk afhankelijk van het type waterfontein	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik is enkel mogelijk voor het vullen van drinkbussen, niet om rechtstreeks van te drinken. Voorzie het nodige materiaal om veilig te kunnen gebruiken en voorzie communicatie (ontsmettingsgel, doekjes) Bekijk het advies van Agentschap Zorg en Gezondheid rond het gebruik van waterfonteinen

SAMENSCHOLING VERMIJDEN

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Cafeteria	Horeca mag openen vanaf 8 juni op basis van de heropstartprotocollen van de horecasector. Zorg dat iedereen op de hoogte is van de geldende richtlijnen en vermijdt dat dit een samscholingsplek wordt.	<ul style="list-style-type: none"> Vraag aan uitbater of hij opnieuw zal opstarten en wanneer (heeft ook impact op gebruik sanitair en doorstroming) Verwijs door naar Horeca Vlaanderen voor correcte aanpak Cafeteria in handen van clubs – maak hen bewust dat ze ook onder deze regels vallen Uitbating door de gemeente – stel een uitbatingsplan op volgens de regels Gedeelde kantines van sportclubs vraagt om extra reinigingen na elke gebruiker en 1 afgestemd 'Corona'plan
Fietsenstalling	Het 'blijven hangen' na de training moet vermeden worden.	Voorzie sensibilisering aan de fietsenstalling

TECHNISCHE AANDACHTSPUNTEN

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Doeltreffende desinfectie	<p>Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel: een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel (0,1% natriumhypochloriet) of een alcoholoplossing (70% ethanol gebruiken) of producten gebruiken die antimicrobiële middelen bevatten waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen (EN14476-norm). Zie bijlage 1 voor meer info over correcte dosering en gebruik. <i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het corona-virus. <i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i>
Legionella	<p>Door een verminderd waterverbruik ontstaat er stilstand in de leidingen, waardoor de kwaliteit van het drinkwater vaak terugloopt en het risico op legionellagroei kan toenemen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vóór ingebruikname moet de volledige installatie gedurende minstens 1 uur op 65°C gebracht worden en dient men ze daarna te spoelen met een minimaal spoelvolumen van 3 maal de leidinginhoud. Belangrijk is dus na eventuele stilstand alle leidingen en tappunten overmatig te doorspoelen. Dus: alle wastafelkranen, toiletten, dubbeldienstkranen, douches en zeker ook koud water! Warmwatercircuits dienen thermisch gedesinfecteerd te worden. Bijvoorbeeld: 15 meter leiding van ½ inch heeft een waterinhoud van 3 liter, 3 keer deze inhoud is 9 liter - Spaardouchekoppen van 6l/min vragen dus een spoeling op 65° C van 1 ½ min. Aangeraden is om een week voor opening staalnames te laten doen zodat bij opening duidelijk is of de legionella normen zijn overschreden.
Veiligheid drinkwater	Zie info legionella	

Ventilatie	Het virus is minder actief in goed geventileerde ruimten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg waar mogelijk voor meer aanvoer van verse lucht. • Laat buitendeuren niet openstaan om de ventilatiesystemen die voor de luchtverversing zorgen niet te verstoren (bij goed werkende systemen). • In slecht verluchte ruimten laat je zo veel mogelijk deuren en ramen open • Vermijd gebruik van airco.
-------------------	---	--

2.3. Een veilige werkplek voor personeel, trainers en medewerkers/vrijwilligers

ALGEMEEN

<ul style="list-style-type: none"> • Vraag je medewerkers alert te zijn voor hun eigen gezondheid op de werkplek en daarbuiten. • Een medewerker met ziektesymptomen zoals hoest en/of koorts komt beter niet naar de werkplek.
<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer de bijhorende gedragscodes: <ul style="list-style-type: none"> ○ Blijf thuis, zeker als je ziek bent. ○ Was vaak je handen met water en zeep. ○ Hou minstens 1,5 meter afstand als je buiten bent. ○ Beperk je fysieke sociale contacten. ○ Draag een mondmasker op het openbaar vervoer en op drukke openbare plaatsen.
<ul style="list-style-type: none"> • De vereiste nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) kunnen per type medewerker verschillen (type mondmasker, plexischerm ...).
<ul style="list-style-type: none"> • Bespreek ook met de medewerkers waar hun grootste vragen of bezorgdheden liggen, en zoek samen naar een oplossing.

AFSTAND HOUDEN

Hou steeds rekening met de 1,5 meter-regel.

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Algemeen	Afstand houden tussen medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> • Laat medewerkers in verschillende ruimten werken of met voldoende afstand van elkaar • Er zal dus meer dan anders individueel gewerkt worden. • Bepaal de capaciteit van de refter met respect voor social distance

Onthaal-medewerkers	Zorg dat de medewerkers beschermd zijn bij het onthaal	<ul style="list-style-type: none"> • Heb je een open balie, neem dan maatregelen (bv plexiglas) • Als mensen in een gesloten ruimte moeten komen (bv inschrijvingen kampen), vraag dan om een mondmasker te dragen of voorzie afstands aanduiding. Communiceer hierover vooraf.
Schoonmaak medewerkers	Zorg dat de medewerkers onderling de afstand en de afstand tot sporters kunnen respecteren.	<ul style="list-style-type: none"> • Het poetsen gebeurt zo veel mogelijk op het moment dat er niemand in de accommodatie is. • Laat wanneer er sporters aanwezig zijn in de accommodatie het poetspersoneel een mondmasker laten dragen
Toezichters	<p>Afspraken maken met de toezichter rond zijn aangepast coronatakenpakket</p> <p>Wat met zijn uurrooster? Bezetting beperkt maar toch aanwezig?</p> <p>Personen met een EHBO-diploma die in de noodprocedures een EHBO-taak hebben volgen best ook een 'corona-bijtscholing'.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eerder wel of eerder niet opzetten van materialen? • Controle van de uitvoering van de maatregelen en aanspreken van de betrokken clubs en sporters • Bekijk de capaciteit van het zaalwachterslokaal
EHBO	Maak afspraken met de clubs rond gebruik van EHBO	<ul style="list-style-type: none"> • Toedienen van EHBO enkel met een mondmasker op. • Kijk de richtlijnen na zoals weergegeven op de website van het Rode Kruis
Pauzes	Maak afspraken waar pauzes kunnen genomen worden	<ul style="list-style-type: none"> • Grootte van de keuken of eetplaats? Vergaderzaal inzetten? • Pauzes apart nemen in deze periode of toch samen i.f.v. sociaal contact? Tracht hierbij steeds de afstandsregels te respecteren.

HYGIËNE

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Onthaal-medewerkers	Zorg dat de medewerkers beschermd zijn bij het onthaal	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie aan de balie ontsmettingsgel • Bekijk de algemene richtlijnen voor kantoorinrichtingen
Schoonmaakmedewerkers	Zorg voor een hygiënische werkomgeving waarbij er aandacht is voor gedeeld werkmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> • Aankoop van extra materiaal en producten nodig? • Aparte poetskarren per persoon?

Toezichters	Toezichters moeten in een veilige omgeving kunnen werken	<ul style="list-style-type: none"> Bijvullen van de publieke ontsmettingsmiddelen, maar ook de eigen ontsmettingsmiddelen
EHBO	Het EHBO-materiaal moet ten allen tijde proper en bacterievrij zijn	<ul style="list-style-type: none"> Alles ontsmetten van materiaal wat is gebruikt De clubs geen vrij gebruik geven van EHBO koffers, ofwel x aantal koffertjes maken en ter beschikking stellen van elke club. Iedere club staat in voor z'n eigen koffertje. Voorzie op elke poetskar een set met mondmasker en handschoenen

2.4. Elke sportinfrastructuur moet een veilige plek zijn voor supporters

- Sinds 29 juli is bij sportieve activiteiten indoor een publiek van max 100 personen toegelaten. We roepen echter op om publiek voorlopig niet toe te laten. Wie een evenement wil organiseren voor meer dan 200 personen moet daarbij verplicht gebruik maken van het [Covid Event Risk Model](#) (CERM). Ook voor organisatoren van kleinere sportevenementen en sportwedstrijden raden we aan om deze tool in te vullen. Dit zal je helpen bij een veiligere organisatie.
- Voor de organisatie van sportieve activiteiten werd een Protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden opgemaakt door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector. Dit gebeurde in overleg met federaties en de evenementensector. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen 'evenementen' en 'wedstrijden'. Is er dus echt sprake van een *wedstrijd of evenement* in jouw infrastructuur los van de reguliere trainingen, dan verwijst je elke vereniging of organisator door naar dit protocol.
Let wel! Het is de organisator die moet in orde zijn met het protocol. Het is niet de beheerder die moet instaan voor deze hele organisatie van veiligheidsmaatregelen. De beheerder kan wel aangeven of er bepaalde aspecten zijn waar hij een rol kan in spelen, of waar de voorgestelde maatregelen niet haalbaar zijn. Lees dit deel van het protocol sowieso samen met het protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden zodat je correct geïnformeerd bent.

ALGEMEEN

CoronaGids (draaiboek) opgemaakt	Per 'evenement' / sportieve activiteit wordt er een CoronaGids (draaiboek) opgemaakt dat de genomen	Zie Protocol voor sportevenementen en sportwedstrijden Zie Toolbox voor voorbeelden
---	---	--

	en gecommuniceerde maatregelen bundelt en toelicht ter verspreiding naar betrokkenen (deelnemers, partners, medewerkers,...).	
Klassieke competitiewedstrijden met een repetitief karakter	Het volstaat indien er een standaard draaiboek (eventueel opgemaakt door de respectievelijke sportfederatie) ter beschikking is van een club. Trainingen voor groepen tot 50 personen zijn geen evenementen!	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan de club om, ook voor kleinere wedstrijden, dit draaiboek te bekijken in functie van de lokale context, of om getroffen maatregelen te bespreken. • Niet enkel de beheerder, maar ook de sportpromotor of de sportclubondersteuner kan een rol opnemen om in overleg te gaan met de clubs.
Communicatie	Communiceer de geldende gedragsregels aan je deelnemers en toeschouwers.	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer ook vooraf al naar toeschouwers en naar deelnemers over de maatregelen voor dit event. • Zorg aan de toegang van het gebouw voor mondelinge en schriftelijke ondersteuning van de maatregelen

AFSTAND HOUDEN TUSSEN SUPPORTERS

	Aandachtspunt	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Scheiden van stromen	Zorg voor gescheiden stromen voor deelnemers en toeschouwers. Tracht duidelijke flows te voorzien voor toeschouwers bij de ingangen en uitgangen. Zorg waar mogelijk voor gescheiden in- en uitgangen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor duidelijke signalisatie bij de in- en uitgangen. • Markeer looprichtingen op de grond en plaats duidelijk zichtbare signalisatie over looprichtingen en flows voor publiek en toeschouwers. • Pas waar mogelijk eenrichtingsverkeer toe. • Zorg bij grote hoeveelheden toeschouwers waar mogelijk voor een opdeling in verschillende publiekszones en vermijd daarbij dat

		<p>toeschouwers uit verschillende zones zich kunnen mengen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk. Rechts lopen op trappen en in gangen?
Toeschouwers	Toeschouwers mogen sinds 29 juli aanwezig zijn met max 100 toeschouwers indoor. We roepen op om voorlopig geen toeschouwers toe te laten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg steeds voor een uitgewerkt spreidingsplan van de beschikbare plaatsen voor het publiek volgens de geldende afstandsregels (minimum 1,5 meter afstand) en densiteitsregels (zoals bepaald via het CERM) • Bepaal een maximumcapaciteit (die minder kan zijn dan het max aantal van 200). • Ongeacht eventuele nieuwe maximum aantallen, zal de toepassing van het spreidingsplan voor de toeschouwers steeds de toets van het CERM moeten doorstaan. • Zorg voor communicatie op uw website of andere beschikbare kanalen naar de toeschouwers toe.
	Supporterzones/tribunes worden gefaciliteerd met respect voor de geldende maatregelen en binnen de beschikbare & realistische mogelijkheden, oa. door ter beschikking stelling van beschermingsmateriaal, datacapturing en uitgetekende flows.	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan vakken maken waar aangegeven staat hoeveel personen in dat vak mogen. • Je kan staanplaatsen duidelijk markeren met spots op de grond, met voldoende afstand onderling • Voorzie flows voor bezoekers. Waar mogelijk voorzie je 'eenrichtingsverkeer'. • Probeer verplaatsingen op de tribune tijdens een match te vermijden. Geef dit ook zo aan bij het betreden van de tribune/zitplaatsen (of vooraf in de communicatie).

CoronaSafeTeam of CoronaSafe verantwoordelijke	Elke organisatie moet een CoronaSafeTeam hebben of een CoronaSafeVerantwoordelijk (minder dan 200 deelnemers)	<ul style="list-style-type: none"> • Maak een logboek met alle wedstrijden/evenementen die in je accommodaties zullen plaatsvinden en de respectievelijke CST of CSV. • Schrijf deze persoon ook aan met de richtlijnen die je als beheerder hebt opgemaakt en waar een organisator rekening moet mee houden.
Mondmaskers	Mondmaskers zijn verplicht voor publiek indoor en outdoor.	

HYGIËNE IN FUNCTIE VAN SUPPORTERS

Sanitair	De aanwezigheid van supporters vraagt om extra aandacht voor reiniging en ontsmetting van sanitair.	<ul style="list-style-type: none"> • Werk waar mogelijk met apart sanitair van deelnemers en toeschouwers. • Bekijk samen met de cafetaria het spreidingsplan – het programma en de bijhorende pauzes, en reiniging van het sanitair nabij de cafetaria. • Maak afspraken rond reiniging van het sanitair wanneer de sportfaciliteiten gesloten zijn, maar de cafetaria/horecafaciliteit open blijft. • Verhoog de intensiteit van de poetsbeurten van het sanitair.
Horeca	De aanwezigheid van supporters bij wedstrijden en evenementen heeft een impact op de horeca.	<ul style="list-style-type: none"> • Maak afspraken met de cafetaria rond het aantal bezoekers, en wat wenselijk is rond cafetariagebruik. • Bekijk of aparte in- en uitgangen van cafetaria mogelijk zijn bij smalle doorgangen. • Volg de regels zoals bepaald in de protocollen voor horeca: https://heropstarthoreca.be/

Bijlage 1: Desinfectie

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

Mogelijkheden voor desinfectie, naargelang het oppervlak, zijn:

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel **een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel** gebruiken (0,1% natriumhypochloriet)

- Chlooroplossing 1000 ppm wordt vers aangemaakt met chloortabletten of met bleekwater:
- Chloortabletten (natriumdichloorisocyanuraat of NaDCC) oplossen in handwarm water, aan een concentratie van 1000 ppm. Hoeveel tabletten hiervoor nodig zijn, hangt af van het gewicht van de tabletten en van het percentage actieve chloor aanwezig in de tablet.
- Bleekwater moet verdund worden in koud water:

Commerciële concentratie chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing
chlooroplossing 10°	32 ml per liter water	160 ml per 5 liter water
chlooroplossing 12°	26 ml per liter water	130 ml per 5 liter water
chlooroplossing 15°	20 ml per liter water	100 ml per 5 liter water
chlooroplossing 20°	16 ml per liter water	80 ml per 5 liter water

Opm. 1° = 1 chlorimetrische (Franse) graad = 3,17 g/L = 3170 ppm

- De chlooroplossing minimaal 5 minuten laten inwerken.
- Naspoelen met proper water.

!! Aandachtspunt: Meng nooit huishoudelijk bleekmiddel met ammoniak of een andere reiniger omdat er dan chloordampen kunnen ontstaan!!

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel **een alcoholoplossing** gebruiken (70% ethanol)

!! Aandachtspunt: Ethanol (70%) kan worden gebruikt voor desinfectie van kleine oppervlakken (max. 0,5 m²), zoals deurklinken of lichtknoppen. Bemerkt: alcohol mag niet gebruikt worden voor grote oppervlakten omwille van de brandbaarheid van het product en het risico op bedwelming!!

Producten gebruiken die antimicrobiële middelen bevatten waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen.

Deze dienen te voldoen aan volgende voorwaarden):

- actief tegen Vacciniavirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> actief tegen enveloppe virussen)

of

- actief tegen Poliovirus + Adenovirus + Norovirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> volledige virucidie).

Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het corona-virus.

Of bepaalde producten aan deze vereiste voldoen wordt best besproken met de leverancier.

Hou er rekening mee dat EN14476 enkel betrekking heeft op virussen; maar natuurlijk ook de andere soorten micro-organismen belangrijk zijn bij ontsmetting. Daarvoor gelden volgende normen:

- Oppervlakteontsmetting (sprays/concentraten):

- Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
  - Gisten: : EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
- Oppervlakteontsmetting (wipes):
  - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 16615 (2015)
  - Gisten: EN13624 (2013) + EN 16615 (2015)
- Ontsmetting door onderdompeling:
  - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 14561 (2006)
  - Gisten: EN13624 (2013) + EN 14562 (2006)

Bespreek met de leverancier van de producten of deze aan bovenstaande eisen voldoen.

!!Aandachtspunt: Volg de toepassingsinstructies van de fabrikant!!

Reiniging en ontsmetting wordt best uitgevoerd door personeel dat opgeleid is in het correct gebruik van aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen.